

HU

HU

HU

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 5.9.2006
COM(2006) 479 végleges

2006/0163 (COD)

-

A Közösség lisszaboni programjának végrehajtása

Javaslat:

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS AJÁNLÁSA

az egész életen át tartó tanulás Európai Képesítési Keretrendszerének létrehozásáról

(előterjesztő: a Bizottság)

{SEC(2006) 1093}

{SEC(2006) 1094}

INDOKOLÁS

1) A javaslat háttere

A javaslat indokai és célkitűzései

A gyors technológiai és gazdasági változások és az öregedő népesség Európájában az egész életen át tartó tanulás elengedhetetlenné vált. A polgárok tudása, készségei és kompetenciája folyamatos megújításának igénye elengedhetetlen az EU versenyképességéhez és szociális kohéziójához. Az egész életen át tartó tanulást ugyanakkor bonyolulttá teszi a kommunikáció és az együttműködés hiánya a különböző szinteken és országokban tevékenykedő oktatási és képzési szolgáltatók és hatóságok között. Az ebből fakadó korlátok akadályozzák az egyes polgárok hozzáférését az oktatáshoz és a képzéshez, és a különböző intézményekben szerzett képesítéseik összeegyeztetését. Megnehezítik a polgárok számára az európai munkaerőpiacon belüli mozgást és a valódi, egész életen át tartó, minden élethelyzetre kiterjedő – vagyis az oktatás és képzés minden szintjén, formális, nemformális és informális tanulás révén történő – tanulást.

Következésképpen az Európai Tanács lisszaboni ülésén 2000-ben arra a következtetésre jutott, hogy a képesítések átláthatósága és az egész életen át tartó tanulás kell legyen a két fő összetevője az arra irányuló erőfeszítéseknek, hogy Európa oktatási és képzési rendszereit a tudásalapú társadalom követelményeihez és a foglalkoztatási szint és minőség emelésének igényéhez igazítsák. Ezt az Európai Tanács barcelonai ülése is megerősítette 2002-ben, amely – az európai oktatást és képzést 2010-re világszintű minőségi referenciává tenni szándékozó stratégia elemeként – a képesítések átláthatóságát biztosító eszközök bevezetését szorgalmazta. Az egész életen át tartó tanulásról szóló 2002-es tanácsi állásfoglalás felhívta a tagállamokat a formális, nemformális és informális tanulás közötti együttműködés ösztönzésére és hídverésre. Ezt előfeltételnek tekintették az egész életen át tartó tanulás európai térségének létrehozásához, amely a felsőoktatásban a bolognai folyamat eredményeire épül, és egy hasonló intézkedés előmozdításához a szakképzés területén.

Az Európai Képesítési Keretrendszer kialakítására további felhívásokra került sor az Oktatás és képzés 2010 munkaprogram megvalósításában elért haladásról szóló, 2004. évi tanácsi és bizottsági közös időközi jelentésben, illetve – a koppenhágai folyamat összefüggésében – a szakképzésben történő fokozott európai együttműködés leendő prioritásairól szóló, 2004. november 15-i tanácsi következtetésekben. A bolognai folyamat összefüggésében a felsőoktatásért felelős miniszterek 2005. májusi bergeni konferenciája aláhúzta az Európai Felsőoktatási Térség (EFT) képesítési keretrendszere és a javasolt Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) egymást kiegészítő jellege biztosításának jelentőségét. Végül a felülvizsgált lisszaboni stratégia összefüggésében a 2005–2008-as foglalkoztatási iránymutatások is hangsúlyozzák a rugalmas tanulási pályák biztosításának, illetve a diákok és gyakornokok mobilitási lehetőségei bővítésének szükségességét a képesítések meghatározásának és átláthatóságának bővítése, hatékony elismerésük valamint a nemformális és az informális tanulás hitelesítése révén. Az EKKR központi jelentőségű az EU lisszaboni növekedési és foglalkoztatási partnerségben meghatározott célkitűzéseinek teljesítéséhez.

Ez a javaslat válasz a fent ismertetett politikai mandátumra és az egész életen át tartó tanulás hangsúlyozására. Az EKKR legfőbb célja, hogy a képesítések különféle oktatási és képzési rendszerek közötti összehasonlításához megfelelő-eszköz és semleges viszonyítási pont legyen, és erősítse a megfelelő érdekelt felek közötti együttműködést és kölcsönös bizalmat. Ez növelni fogja az átláthatóságot, valamint megkönnyíti a képesítések átvitelét és használatát a különböző oktatási és képzési rendszerek és szintek között.

Általános háttér

Európát az oktatási és képzési intézmények és rendszerek nagyfokú változatossága jellemzi. Ez abban a széles körben elterjedt és erős egyetértésben is megnyilvánul, hogy az oktatásnak és a képzésnek helyi, regionális és nemzeti szinten is tükröznie kell a tanulási igényeket, és ezekre választ kell adnia. Az európai oktatásnak és képzésnek ez a gazdagsága és változatossága fontos tőkének tekinthető, és olyasvalaminek, ami lehet övé teszi a technológiai és gazdasági változásokra adott gyors és hatékony választ.

Az Európai Tanács lisszaboni és barcelonai ülésén elismerte, hogy a képesítések fokozott átláthatósága előfeltétele annak, hogy ebből a változatosságból tőkét kovácsoljunk. Az a helyzet, amelyben az oktatási és képzési rendszerek és intézmények egymástól elszigetelten működnek, széttördezethez vezethetne, és a polgárokat inkább akadályozná tudásuk, készségeik és kompetenciáik fejlesztésében, semmint hogy lehetővé tenné ezt számukra.

A képesítések átláthatósága úgy határozható meg, mint az a mérték, ameddig a képesítések értéke a munkaerőpiacon, az oktatásban és képzésben, valamint a tágabb társadalmi adottságok között meghatározható és összehasonlítható. Az átláthatóság így a képesítésekhez vezető tanulási eredmények elismeréséhez szükséges előfeltételnek is tekinthető. A fokozott átláthatóság a következő okok miatt is fontos:

- lehetővé teszi az egyes polgároknak, hogy megítéljék a képesítések viszonylagos értékét;
- előfeltétele és feltétele a képesítések átvitelének és egymásra építésének. Az egész életen át tartó és minden élethelyzetre kiterjedő tanulás folytatásához elengedhetetlen, hogy az egyének képesek legyenek a különböző környezetekben, rendszerekben és országokban szerzett képesítéseiket kombinálni és azokra építeni. Az átlátható rendszerekben felmérhető, hogyan köthetők össze és/vagy kombinálhatók a képesítések;
- javítja a munkaadók azon képességét, hogy felmérjék a munkaerőpiacon elérhető képesítések profilját, tartalmát és relevanciáját;
- lehetővé teszi az oktatási és képzési szolgáltatóknak, hogy az általuk kínált képesítések profilját és tartalmát más szolgáltatókéihoz hasonlítsák, és így fontos előfeltétele a minőségbiztosításnak az oktatás és képzés terén.

Létező rendelkezések a javaslat területén

Már számos EU-szintű kezdeményezésre sor került a tanulási eredmények átláthatóságának fokozása, átvitelének támogatása és értékelésének megkönnyítése érdekében.

Az 1985. július 16-i 85/368/EGK tanácsi határozat bevezette a szakképzésben szerzhető képesítések összehasonlításának rendszerét. E határozat alapján összesen 19 ágazat 219 szakképzésben szerzhető képesítését hasonlították össze, és a folyamat eredményeit közzétették az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*. Részben a kiválasztott központosított megközelítés illetve a képesítések folyamatos és gyors fejlődése miatt ez a munka erőforrás-igényesnek és fenntarthatatlannak bizonyult. Ezért az európai szinten kifejtett munkának csekély hatása lett a nemzeti és ágazati érdekeltek szintjén, így lemondtak a határozat végrehajtásáról. Az EKKR ugyanakkor éppen az 1985-ös határozat korlátait veszi célba, mivel a képesítések átláthatóságának fokozására összpontosít, és decentralizált rendszert vezet be az együttműködésre, amely tükrözi az európai képesítések egyre növekvő összetettségét.

A felsőoktatásban jelentős lépések történtek egy átfogó képesítési keretrendszer létrehozása felé. A korábbi bolognai (1999) és berlini (2003) megállapodásokra építve 2005 májusában Bergenben 45 európai ország felsőoktatásért felelős minisztere megállapodott egy átfogó képesítési keretrendszer elfogadásában. Ez tanulási eredményeken alapuló jellemzőket tartalmaz a három felsőoktatási ciklusra, illetve kreditmennyiségeket vezet be az elsőre és a másodikra. A miniszterek továbbá kötelezték magukat, hogy 2010-re kidolgozzák a nemzeti felsőoktatási képesítési keretrendszereket, és aláhúzták az Európai Felsőoktatási Térség képesítési keretrendszere és az EKKR egymást kiegészítő jellege biztosításának jelentőségét.

A képesítések és a szakmai alkalmasság átláthatóságának egységes közösségi keretéről (Europass) szóló, 2004. december 15-i 2241/2004/EK európai parlamenti és tanácsi határozat bevezetett egy európai eszközkészletet, amelyet egyének használhatnak képesítéseik és szakmai alkalmasságuk (kompetenciáik) ismertetésére. Az Europass leendő fejlődésének tükröznie kell az EKKR létrejöttét is. Valamennyi Europass-okmányoknak – különösen az Europass Oklevélmellékletnek és az Europass Bizonyítványkiegészítőnek – egyértelműen hivatkoznia kell a megfelelő EKKR-szintre.

A már létező felsőoktatási Európai Kreditátviteli és -Gyűjtési Rendszer (European Credit Transfer and Accumulation System, ECTS) és a jelenleg létrehozás alatt álló szakképzési Európai Kreditátviteli Rendszer (European Credit Transfer System for Vocational Education and Training, ECVET) meg fogja könnyíteni az egyének számára a különböző országok oktatási és képzési szolgáltatásainak kombinálását. Míg az ECTS több mint 10 éven keresztül fejlődött, és a felsőoktatásban ma már széles körben alkalmazzák, az ECVET jelenleg kipróbálás alatt áll, és rövidesen nyilvános konzultációs folyamat indul róla. Mindkét eszköz fontos kezdeményezés, mert közvetlenül nyújt támogatást az egyes polgároknak, akik intézményi és nemzeti határokon keresztül próbálják átvinni képesítéseiket vagy képesítési egységeiket. A közös referenciaszintek bevezetése és a kölcsönös bizalom előmozdítása révén az EKKR szilárd alapot fog szolgáltatni e rendszerek megerősítéséhez és továbbviteléhez.

A nemformális és informális tanulás hitelesítésének terén a Tanács 2004-ben egy sor elvben megállapodott a nemformális és informális tanulás azonosítására és hitelesítésére. Ezek az elvek alapot adnak a hitelesítés terén való együttműködés elmélyítésére, és arra ösztönzik a Bizottságot, a tagállamokat és a szociális partnereket, hogy szisztematikusabb hitelesítési módszereket és rendszereket vezessenek be. Az EKKR megvalósítása során figyelembe kell venni ezeket az elveket, különösen mivel az EKKR tanulási eredményeken nyugvó megközelítése meg fogja könnyíteni a nemformális és az

Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival és célkitűzéseivel

A szabályozott szakmák terén a 2005. szeptember 7-én elfogadott 2005/36/EK irányelv biztosítja a képesítések kölcsönös elismerését. Ez az irányelv – amely egységes szerkezetbe foglal, modernizál és egyszerűsít 15 1975 és 1999 között elfogadott, hatályos irányelvet – automatikus elismerésről rendelkezik a harmonizált képzési követelményekkel rendelkező szakmák képesítései esetében (orvos, ápoló, szülésznő, fogorvos, állatorvos, gyógyszerész) illetve az építészmérnököknél. Más szabályozott szakmáknál (jelenleg nagyjából 800 szakmát szabályoznak az EU egy vagy több tagállamban) a rendszer a kölcsönös elismerésen alapul, vagyis egy valamely tagállamban egy szakma gyakorlására képesítéssel rendelkező személynek egy másik tagállamban is engedélyezni kell, hogy ezt a szakmát gyakorolhassa.

A 2005/36/EK irányelv és az EKKR alkalmazási köre különböző, amennyiben az EKKR nem annak az eszköze, hogy a migráns személynek – az egyik tagállamban megszerzett képesítései elismerése révén – azzal a céllal biztosítson jogot, hogy egy másik tagállamban szabályozott szakmát gyakorolhasson. Ilyen esetben kizárólag a 2005/36/EK irányelv ír elő jogilag kötelező erejű kötelezettségeket a tagállamok hatóságainak.

A kölcsönös elismerés a célja a közúti árufuvarozói és személyszállítói szakma gyakorlásának engedélyezéséről szóló 1996/26/EK irányelvnek is. A Bizottság 2007-ben fogja megvizsgálni a felülvizsgálatára tett javaslatot, amelynek tükröznie kell az EKKR létrejöttét.

Végül az Európai Tanács 1999. október 15–16-i ülésén kijelentette, hogy a hosszú távú tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgárok jogi státusához meg kell adni egy sor egységes jogot, amelyek a lehető legközelebb állnak az EU állampolgárait megilletőkhöz. A 2003/109/EK tanácsi irányelv¹ ezért úgy rendelkezik, hogy „a huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező személyek az állampolgárokkal egyenlő elbánást élveznek az alábbiak tekintetében: c) szakmai oklevelek, bizonyítványok és más képesítések elismerése a vonatkozó nemzeti eljárásokkal összhangban”, ideértve azt az esetet is, amikor az EU-n belüli mobilitáshoz fűződő jogukat gyakorolják, amelyet ez az irányelv adott meg. Az EKKR ezért hozzájárul ennek a jognak a hatékony alkalmazásához azokban a helyzetekben is, amelyekre a 2005/36/EK irányelv nem vonatkozik.

2) Az érdekelt felekkel folytatott konzultáció és hatásvizsgálat

Konzultáció az érdekelt felekkel

¹ HL L 16., 2004.1.23., 44. o.

A konzultáció módszerei, a megcélzott főbb ágazatok és a válaszadók általános bemutatása

2005 júliusában az Európai Bizottság egész Európára kiterjedő konzultációs folyamatot indított az EKKR-ről a SEC(2005) 957. bizottsági személyzeti munkadokumentum alapján. Az EKKR részletes tervezetét megküldték az „Oktatás és Képzés 2010” munkaprogramban részt vevő 32 országnak, az európai szociális partnereknek, ágazati és alágazati szervezeteknek, oktatási intézményeknek és szövetségeknek valamint nem kormányzati szervezeteknek. A konzultációs folyamat részeként az EKKR-tervezetet 2005 őszén számos, a nemzeti hatóságok, szociális partnerek, ágazati testületek és mások által szervezett találkozón bemutatták és megvitatták. A konzultációs folyamat eredményeit egy 2006. februári konferencián tárgyalták meg, Budapesten.

A válaszok összefoglalása és figyelembevételük módja

A konzultációs folyamat bőséges visszacsatolást eredményezett 31 európai országból – köztük a tagjelölt országokból – számos érdekelt féltől, és megerősítette az EKKR széleskörű támogatottságát. A válaszadók többsége egyetértett azzal, hogy szükség van egy közös európai viszonyítási keretrendszerre. A támogatás ugyanakkor egy sor feltételhez és ajánláshoz kötődik, amelyeket a javaslatban figyelembe is vettek. Különös hangsúly helyeződött a referenciaszintek leírásainak finomítására és egyszerűsítésére.

2005. július 5. és 2005. december 31. között nyílt internetes konzultáció zajlott. A Bizottság 125 választ kapott, beleértve a nemzeti konzultációk eredményeit is. Az eredmények megtekinthetők a következő weboldalon: http://ec.europa.eu/education/policies/educ/eqf/index_en.html

Szakvélemények összegyűjtése és felhasználása

Az érintett tudományos/szakterületek

Az EKKR-javaslat kidolgozását az tette lehetővé, hogy a munkában intenzíven részt vett számos, a képesítések és képzési keretrendszerek terén tapasztalattal rendelkező nemzetközi szakértő.

Alkalmazott módszertan

Az EKKR javaslat megfogalmazásához közvetlenül hozzájárult egy sor kutatás, amelyeket a Cedefop és a bolognai folyamat nyomon követésért felelős csoportja (Bologna Process Follow-up Group) indított. Az „Európai oktatási és képzési referenciaszintek” (European reference levels for education and training) című Cedefop-jelentés (2004) erőteljesen épít az e téren zajló, releváns nemzetközi kutatásra, és bemutatja a képesítések teljes skálájára kiterjedő keretrendszer első vázlatát. A bolognai folyamat nyomon követésért felelős csoportjának „Képesítési keretrendszer az európai felsőoktatási térségben” (Framework for qualifications in the European Higher Education Area) című jelentése segítette az EKKR funkcióinak azonosításában és pontosításában, különösen a nemzeti és az európai szint közötti kapcsolat tekintetében.

A 2005 júliusában bemutatott EKKR tervezet egy szakértői csoport munkáján alapult, amely 7 ülést tartott 2004 őszétől 2005 tavaszáig. A szakértői csoport az EKKR általános célkitűzéseire és funkcióira összpontosított, ugyanakkor különös figyelmet szentelt a tanulási eredményeken alapuló referenciaszintek kialakításának is. A csoportban az oktatás és képzés valamennyi főbb területe (általános, felnőtt-, illetve felsőoktatás, szakképzés), valamint az ágazatok és a szociális partnerek is képviselve voltak, és ez alkalmassá tette arra, hogy szembenézzen a képesítések teljes skálájára – a kötelező oktatás végétől a felsőoktatás és a szakképzés legfelső szintjéig – kiterjedő keretrendszer kialakításának kihívásával.

A konzultációs folyamat lezárultával egy különálló szakértői csoport állt fel, hogy megalkossa a referenciaszintek egyszerűsített és felülvizsgált leírásait. A csoport megállapodott a referenciaszintek új leírásában, amelyet e javaslat I. melléklete tartalmaz, illetve egy sor alapvető meghatározásban, amelyek alátámasztják ezt az ajánlást.

A konzultációba bevont főbb szervezetek/szakértők

Az EKKR szakértői csoport tagságát a SEC(2005) 957 bizottsági személyzeti munkadokumentum határozza meg. A második csoport esetében, amely a referenciaszintek leírásainak felülvizsgálatán dolgozott, a tagállamokat, a tagjelölt- és EGT-országokat, valamint az európai szociális partnereket kérték fel, hogy megfelelő szakértőket küldjenek.

Az EKKR-javaslat elkészítésének támogatására és a konzultációs folyamat során beérkezett válaszok elemzésénél a Bizottság támogatására két külső szerződést kötöttek.

A Cedefop és az Európai Képzési Alapítvány aktívan hozzájárult a munkához, szorosan együttműködött a Bizottsággal, a külső szakértőkkel és a szakértői csoportokkal.

A kapott és felhasznált vélemények összessége

Nem merült fel olyan súlyos kockázat, amely visszafordíthatatlan következményekkel járna.

A szakértői tanácsokat különösen a javaslat I. mellékletében található referenciaszint-leírások elkészítésekor vették igénybe.

A szakértői vélemények nyilvános hozzáférhetőségének biztosítása

A szakértői csoport által jóváhagyott referenciaszint-leírásokat egy dokumentum részeként átadták a szakképzési tanácsadó bizottságnak, amely 2006. június 21-i ülésén pozitív véleményt adott a javaslat főbb elemeiről.

Hatásvizsgálat

Az első mérlegelt lehetőség nem von magával tennivalót (az Európai Unió részéről), és a képesítések összehasonlíthatóságára, átláthatóságára és átvitelére jelenleg vonatkozó szabályozások folytatását jelentené. A szakmai képesítések elismeréséről szóló 2005/36/EK irányelv továbbra is megkönnyítené a mobilitást meghatározott szakmák esetében, amelyek gyakorlása szabályozott, de nem történne további lépés az irányelv hatályán kívül eső szakmák esetében. Ebben a tekintetben a tagállamok továbbra is együttműködnének korlátozott mértékben, és ahol ez előnyös, ott kétoldalú megállapodások révén, de ez komplex és koordinálatlan lenne. Az érdekelt felek továbbra is használhatnák az olyan átláthatósági és mobilitási eszközöket, mint az Europass és az Európai Kreditátviteli és -gyűjtési Rendszer (ECTS) a felsőoktatásban, de ezek közül egyik sem nyújt átfogó keretet az együttműködéshez. Ez a lehetőség ezért nem felel meg a tagállamoknak, amelyek közös európai viszonyítási pontot vagy eszközt igényelnek.

Második lehetőség egy bizottsági közlemény. Ez viszont nem jogi eszköz, és így a tagállamok és az Európai Parlament közreműködése nélkül fogadnák el. Ez a lehetőség így nem hozná létre a szükséges politikai elkötelezettséget a tagállamok részéről, amelyek pedig szorosan együttműködtek a Bizottsággal az EKKR kifejlesztésén. A nemzeti szintű végrehajtás szempontjából így nem lenne valódi hatása és hozzáadott értéke.

Harmadik lehetőség egy bizottsági ajánlás a Szerződés 150. cikke szerint (szakképzés). Ez viszont nem alapulhatna a Szerződés 149. cikkére (oktatás) és ezért az egész életen át tartó tanulás perspektívájában nem tükrözné az EKKR kettős – oktatási és képzési – összetevőit és céljait. Ugyan jogi eszközt jelentene, viszont – a második választási lehetőséghez hasonlóan – nem vonná be a tagállamokat és az Európai Parlamentet a javaslat hivatalos elfogadásába, és így még mindig hiányozna a nemzeti szintű végrehajtás iránti elkötelezettség, amely alapvető az EKKR sikeréhez és továbbviteléhez.

A negyedik figyelembe vett lehetőség az EKKR-nek egy jogi eszköz révén való létrehozása, mégpedig egy európai parlamenti és tanácsi ajánlással a Szerződés 149. és 150. cikke szerint. Ez az eszköz azt ajánlaná, hogy a tagállamok önkéntes alapon használják az EKKR-t, megfelelő-eszközként a képesítések összehasonlításához valamint átláthatóságuk és átvitelük megkönnyítéséhez európszerte.

Ötödik lehetőség az EKKR-nek jogalkotás révén való végrehajtása, mégpedig egy európai parlamenti és tanácsi határozattal a Szerződés 150. cikke szerint. A 149. cikk nélkül ennek ugyanaz lenne a hátránya, mint a harmadik lehetőségnek (vagyis, hogy kizárja az oktatást), ráadásul határozat lenne, amely a nemzeti képesítési rendszereiket az EKKR-hez kapcsoló tagállamok számára elveket és kötelezettségeket fogad el. Az érdekelt felek (tagállamok, szociális partnerek, ágazatok és mások) elsöprő többsége szerint ugyanakkor az EKKR-nek teljes mértékben önkéntesnek kell lennie.

A Bizottság elvégzett egy hatásvizsgálatot, amelynek jelentése elérhető lesz a Bizottság honlapján.

3) A javaslat jogi elemei

A javasolt intézkedés összefoglalása

A javasolt ajánlás létrehozza az EKKR-t, amely a nemzeti képzési rendszerek illetve a nemzetközi ágazati szervezetek által kifejlesztett képzési rendszerek képzési szintjeinek összehasonlítására szolgáló referenciaeszköz. Az EKKR fő elemei egy sorozat európai – tanulási eredmények szempontjából leírt – referenciaszint, valamint az önkéntes együttműködés mechanizmusai és elvei.

Ajánlott, hogy a tagállamok az EKKR-t használják referenciaeszközként a különböző képzési rendszerekben használt képzési szintek összehasonlításakor, képzési szintjeik megfelelő EKKR-szinthez kapcsolásával kössék képzési rendszereiket az EKKR-hez, valamint – adott esetben – alakítsanak ki nemzeti képzési keretrendszert. Ezenkívül az új képzéseknek és az Europass-okmányoknak egyértelmű hivatkozást kell tartalmazniuk a megfelelő EKKR-szintre. Mindazonáltal a szakmai képzések elismeréséről szóló 2005/36/EK irányelv által szabályozott helyzetekben ezek a hivatkozások nem érintik a migráns személyek jogait. A tagállamoknak ajánlott, hogy tanulási eredményeken alapuló megközelítést alkalmazzanak képzéseik kialakításakor és meghatározásakor, mozdítsák elő a nemformális és informális tanulás hitelesítését, valamint hozzanak létre egy nemzeti EKKR-központot a nemzeti képzési rendszerek és az EKKR közötti kapcsolat támogatására és összehangolására, különösen minőségbiztosítási mechanizmusok használata és átlátható eljárások biztosítása révén.

A javaslat felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a tagállamokat és a nemzetközi ágazati szervezeteket az EKKR használatában, hozzon létre egy EKKR tanácsadói csoportot, amely biztosítja az együttműködési folyamat általános koherenciáját, valamint kövesse figyelemmel az EKKR végrehajtását azzal a céllal, hogy az ajánlást elfogadása után öt évvel esetlegesen felülvizsgálja. A csoport szükség szerint a nemzeti EKKR-központok, az európai szociális partnerek és más érdekelt felek képviselőiből fog állni.

Jogalap

Az EKKR mind a 149., mind pedig a 150. cikk alapján javasolható, mivel célja kettős: tartalmaz elemeket és célkitűzéseket mind az oktatás, mind pedig a szakképzés területén, amelyek az egész életen át tartó tanulás perspektívája miatt ugyanolyan jelentősek az EKKR-ben. Az oktatást és a szakképzést a mobilitás ösztönzésével támogatja a polgárok képzéseinek nemzeti hálózatok közötti, illetve közoktatás, felsőoktatás és szakképzés közötti átvitele révén. Ösztönzi a tagállamok közötti együttműködést, valamint támogatja és kiegészíti intézkedéseiket.

A szubszidiaritás elve

Mivel a Közösség nem rendelkezik kizárólagos hatáskörrel a javaslatot illetően, figyelembe kell venni a szubszidiaritás elvét.

A javaslat célkitűzéseit a tagállamok a következő okok miatt nem tudják kielégítő mértékben megvalósítani.

Az EKRR fő funkciója, hogy megkönnyítse a nemzeti hatóságok által kiadott képesítések egymásnak történő megfeleltetését, illetve egymással való összehasonlítását. Transznacionális probléma lévén a tagállamok ezt nem tudják elérni, különösen mivel a nemzeti és az ágazati érdekelt felek közötti bizalomhiányt nevezték meg, mint az átláthatóság hiányát és a képesítések átvitelének akadályát okozó fő problémát.

A javaslat célkitűzéseit a következő okok miatt lehet közösségi fellépéssel hatékonyabban megvalósítani:

- Az átláthatósághoz és a képesítések átviteléhez kötődő kihívásokkal valamennyi tagállam szembenéz, és azok nem oldhatók meg kizárólag nemzeti vagy ágazati szinten.
- Amennyiben az ajánlás tárgyát képező kérdésben mind a 25 tagállam külön-külön és koordinálatlan módon tárgyalna kétoldalú megállapodásokról az összes többi tagállammal, az európai szinten rendkívül bonyolult és átláthatatlan rendszerhez vezetne.
- A javaslat közös viszonyítási pontot és keretet kínál a tagállamok közötti együttműködéshez. Ezeket a funkciókat nemzeti szintű intézkedések nem képesek teljesíteni.

A javaslat ezért megfelel a szubszidiaritás elvének.

Az arányosság elve

A javaslat megfelel az arányosság elvének a következő ok miatt:

Az ajánlás illeszkedik az arányosság elvéhez, mivel nem helyettesíti vagy határozza meg a nemzeti képesítési rendszereket és/vagy képesítéseket, illetve az ajánlás végrehajtását a tagállamokra bizza.

A már létező jelentéstételi rendszereket fogja felhasználni, így csökkentve minimálisra az adminisztratív terheket.

Az eszközök megválasztása

Javasolt eszköz: az Európai Parlament és a Tanács ajánlása.

Más eszközök nem lennének ilyen hatékonyak. Nevezetesen az ajánlás mellett a Bizottság mérlegelte egy bizottsági közlemény illetve egy európai parlamenti és tanácsi határozat lehetőségét is. Lásd a hatásvizsgálatról szóló szakaszt, fent.

4) Költségvetési vonzat

A javaslat nincs kihatással a Közösség költségvetésére.

5) További információk

Felülvizsgálati/módosító/megszüntetési záradék

A javaslat felülvizsgálati záradékot tartalmaz.

Európai Gazdasági Térség

A javasolt jogi aktus érinti az EGT egyik vonatkozását, ezért ki kell terjeszteni az Európai Gazdasági Térségre.

A javaslat részletes magyarázata

Az EKKR központi eleme az a 8 referenciaszintből álló rendszer, amely közös és semleges viszonyítási pontként fog szolgálni a nemzeti és ágazati szintű oktatási és képzési hatóságoknak. A nyolc szint a képesítések teljes skálájára kiterjed a kötelező oktatás és képzés végén megszerzettekől egészen a felsőfokú oktatás és szakképzés legfelső szintjén kiadottakig. Az egész életen át tartó tanulás előmozdításának eszközeként az EKKR felöleli a köz- és felnőttoktatást, a szakképzést, valamint a felsőoktatást. Az 5–8. szint egyértelműen hivatkozik a bolognai folyamat keretében az Európai Felsőoktatási Térség keretében meghatározott szintekre.

A 8 EKKR-referenciaszint leírása tanulmányi eredményeken alapul, amely alatt az EKKR-ben egy állítás értendő arról, amit a tanuló egy tanulási folyamat befejezésekor ért és képes elvégezni. Ez az oktatással, képzéssel és tanulással kapcsolatos szemléletmód és leírási mód fontos elmozdulását tükrözi. A tanulási eredmények irányába történő eltolódás közös nyelvet vezet be, amely lehetővé teszi, hogy a képesítések tartalmuk és profiljuk alapján legyenek összehasonlíthatók, ne pedig az átadás módszerei és folyamatai szerint. A tanulási eredmények az EKKR-ben a tudás, a készségek és a kompetencia kombinációjaként vannak meghatározva. Ezeknek az összetevőknek az egyensúlya képesítésenként más és más, hiszen az EKKR minden képesítésre és minden szintre, továbbá a felsőoktatási és a szakmai képesítésekre is kiterjed. A képesítési szintek leírása esetében a tanulási eredmények használata meg fogja könnyíteni a hitelesítést a formális oktatási és képzési intézményeken kívül történő tanulás esetében, amelyet általában az egész életen át tartó tanulás kulcsfontosságú elemének tekintenek.

Az EKKR az oktatásban és képzésben érintett nemzeti érdekelt felek és nemzetközi ágazati szervezetek közötti együttműködés kerete és a kölcsönös bizalom erősítésének eszköze is. Az EKKR sikeres végrehajtása megköveteli ugyanakkor, hogy a nemzeti oktatási és képzési hatóságok és az ágazati érdekelt felek önkéntes alapon kötelezzék el magukat mellette.

Az EKKR elsődleges felhasználói a nemzeti és/vagy ágazati képesítési rendszerekért és keretrendszerekért felelős testületek lesznek. Az EKKR csak azt követően válhat lényegessé az egyes polgárok, munkaadók illetve oktatási és képzési szolgáltatók számára, miután nemzeti és/vagy ágazati szinten elvégezték a viszonyítási folyamatot.

Az ágazatok bevonásához az EKKR lehetőséget nyújt a nemzetközi ágazati szervezeteknek, hogy képesítési rendszereiket az EKKR-hez kapcsolják. Az ágazatokhoz kötődő fő célkitűzés a nemzeti képesítési rendszerek és a megjelenő nemzetközi ágazati képesítések közötti erősebb kapcsolatok kialakítása.

Az oktatásban és képzésben érintett különböző érdekelt felek közötti együttműködéshez szükséges kölcsönös bizalom kialakításának közös eljárásokon és kritériumokon kell alapulnia. Ennek eléréséhez a nemzeti vagy ágazati képesítések EKKR-hez kapcsolásáról szóló döntéseket nyilvánosan kell meghozni. Ezenkívül a valamennyi EKKR-t használó ország képviselőiből álló európai tanácsadó-testület felállítása újabb elem a közös megközelítések támogatására.

Az EKKR használata melletti nemzeti vagy ágazati szintű döntésnek a minőségbiztosítás iránti elköteleződésre kell épülnie. A kölcsönös bizalom kialakításához alapvető fontosságú az oktatás és a képzés valamennyi lényeges szintjén – és magában az együttműködési folyamatban is – a minőségbiztosítási rendszerek bevezetése. Az EKKR végrehajtásának ezért figyelemmel kell lennie a szakképzés minőségbiztosításáról szóló 2004. május 28-i tanácsi következtetésekre, valamint a felsőoktatás terén a minőségbiztosítással kapcsolatos további európai együttműködésről szóló 2006. február 15-i

Javaslat:

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS AJÁNLÁSA

az egész életen át tartó tanulás Európai Képesítési Keretrendszerének létrehozásáról

(EGT vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 149. cikke (4) bekezdésére és 150. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára²,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére³,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére⁴,

a Szerződés 251. cikkében⁵ megállapított eljárással összhangban,

mivel:

- (1) A polgárok tudásának, készségeinek és kompetenciájának fejlesztése elengedhetetlen a Közösség versenyképességéhez és szociális kohéziójához. Ezért mind nemzeti, mind pedig közösségi szinten elő kell mozdítani és javítani kell az egész életen át tartó tanulásban való részvételt és a képesítések használatát.
- (2) Az Európai Tanács lisszaboni ülése 2000-ben arra a következtetésre jutott, hogy a képesítések fokozott átláthatósága az egyik legszükségesebb összetevő ahhoz, hogy a Közösségben az oktatási és képzési rendszerek a tudásalapú társadalom igényeihez alkalmazkodhassanak. Később az Európai Tanács 2002-es barcelonai ülésén a felsőoktatási szektoron belüli szorosabb együttműködésre, valamint a szakképzés terén az elismerési módszerek és átláthatóság javítására szólított fel.
- (3) Az egész életen át tartó tanulásról szóló, 2002. június 27-i tanácsi állásfoglalás⁶ felhívta a Bizottságot, hogy a Tanáccsal és a tagállamokkal szoros együttműködésben fejlesszen ki egy, a bolognai folyamat eredményeire épülő és a szakképzés terén is hasonló intézkedéseket támogató keretrendszert a képesítések elismerésére mind az oktatás, mind pedig a képzés terén.

² HL C [...], [...], [...]. o.

³ HL C [...], [...], [...]. o.

⁴ HL C [...], [...], [...]. o.

⁵ HL C [...], [...], [...]. o.

⁶ HL C 163., 2002.7.9., 1. o.

- (4) Az „Oktatás és Képzés 2010” munkaprogram végrehajtásáról szóló, 2004-ben és 2006-ban elfogadott közös tanácsi és bizottsági jelentések hangsúlyozták az Európai Képesítési Keretrendszer kifejlesztésének szükségességét.
- (5) A koppenhágai folyamat összefüggésében a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében üléselő képviselői által *A szakképzés területén megerősített európai együttműködés jövőbeni prioritásairól* 2004. november 15-én kiadott következtetési elsőbbséget adtak egy nyitott és rugalmas, átláthatóságon és kölcsönös bizalmon alapuló Európai Képesítési Keretrendszer kifejlesztésének, amely közös referenciaként szolgál mind az oktatásban, mind a képzésben.
- (6) Az Európai Tanács 2005. márciusi és 2006. márciusi brüsszeli ülései is rámutattak az Európai Képesítési Keretrendszer elfogadásának fontosságára.
- (7) Ez az ajánlás figyelembe veszi a képesítések és a szakmai alkalmasság átláthatóságának egységes közösségi keretéről (Europass) szóló, 2004. december 15-i 2241/2004/EK európai parlamenti és tanácsi határozatot⁷, valamint az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról szóló, [ÉÉÉÉ. hónap NN]-i európai parlamenti és tanácsi ajánlást⁸.
- (8) Ez az ajánlás összeegyeztethető a felsőoktatásért felelős miniszterek 2005. májusi bergeni ülésén az Európai Felsőoktatási Térség számára elfogadott keretrendszerrel és ciklusjellemzőkkel.
- (9) Ez az ajánlás nem alkalmazható azokra a helyzetekre, amelyeket a szakmai képesítések elismeréséről szóló, 2005. szeptember 7-i 2005/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁹ szabályoz, amely mind a megfelelő nemzeti hatóságnak, mind a migráns személynek jogokat biztosít és kötelezettségeket ír elő. Az Európai Képesítési Keretrendszer képesítési szintjeire való hivatkozás nem érinti a munkaerőpiacra való bejutást azokban az esetekben, amelyekben a szakmai képesítéseket a 2005/36/EK irányelvvel összhangban elismerik.
- (10) Ennek az ajánlásnak célja, hogy közös viszonyítási keretrendszert hozzon létre, amely megfeleltetési eszközként szolgál a különböző képesítési rendszerek és szintjeik között a közoktatásban, a felsőoktatásban illetve a szakképzésben. Ez növelni fogja a különböző tagállamokban a polgárok képesítéseinek átláthatóságát, összehasonlíthatóságát és hordozhatóságát. Az Európai Képesítési Keretrendszernek lehetővé kell tennie továbbá, hogy a nemzetközi ágazati szervezetek képesítési rendszereiket egy közös viszonyítási ponthoz kapcsolják, és így könnyebbé válják ezeknek a képesítéseknek az elhelyezése a nemzeti képesítési rendszerekben. Az ajánlás ezért az egész életen át tartó tanulás előmozdításának illetve a munkavállalók és tanulók mobilitása növelésének tágabb célkitűzéseihez is hozzájárul.
- (11) Ez az ajánlás megfelel a Szerződés 5. cikkében található szubszidiaritás elvének, amennyiben célkitűzése, hogy a mobilitás és az egész életen át tartó tanulás előmozdítása, illetve az átláthatóság növelése révén támogassa és kiegészítse a tagállamok intézkedéseit. Ez az ajánlás megfelel az említett cikkben található

⁷ HL L 390., 2004.12.31., 6. o.

⁸ COM(2005) 548

⁹ HL L 255., 2005.9.30., 22. o.

arányosság elvének is, mivel nem helyettesíti vagy határozza meg a nemzeti képzési rendszereket és/vagy képzéseket. Az Európai Képzési Keretrendszer nem ír le egyedi képzéseket vagy egyéni kompetenciákat, így egy bizonyos képzést a megfelelő nemzeti képzési rendszeren keresztül kell az Európai Képzési Keretrendszer megfelelő szintjére besorolni.

AJÁNLJA A TAGÁLLAMOKNAK, HOGY

1. az Európai Képzési Keretrendszert referenciaeszközként használják a különböző képzési rendszerek képzési szintjeinek összehasonlításához az egész életen át tartó tanulás perspektívájában;
2. nemzeti képzési rendszereiket 2009-ig kapcsolják az Európai Képzési Keretrendszerhez, nevezetesen úgy, hogy képzési szintjeiket átlátható módon az I. mellékletben meghatározott szintekhez viszonyítják, és nemzeti képzési keretrendszereket fejlesztenek ki, adott esetben a nemzeti joggal és gyakorlattal összhangban;
3. biztosítják, hogy 2011-ig minden, az illetékes hatóság által kiadott új képzés és Europass-okmány egyértelmű hivatkozást tartalmazzon az Európai Képzési Keretrendszer megfelelő szintjére;
4. tanulási eredményeken alapuló megközelítést alkalmaznak a képzések meghatározásakor és leírásakor, és a 2004. május 28-i tanácsi következtetéseken elfogadott közös európai elvek szerint mozdítják elő a nemformális és informális tanulás hitelesítését;
5. jelöljenek ki egy nemzeti központot a nemzeti képzési rendszer és az Európai Képzési Keretrendszer közötti kapcsolat támogatására és összehangolására.

A központ feladatai többek között:

- (a) a nemzeti képzési rendszeren belüli képzési szinteknek az Európai Képzési Keretrendszer I. mellékletben leírt szintjeihez való viszonyítása;
- (b) az oktatási és képzési minőségbiztosítás II. mellékletben meghatározott elveinek támogatása és alkalmazása a nemzeti képzési rendszernek az Európai Képzési Keretrendszerhez viszonyítása során;
- (c) annak biztosítása, hogy a nemzeti képzési szintek Európai Képzési Keretrendszerhez való viszonyítására használt módszertan átlátható legyen, és hogy az ebből következő döntéseket közzétegyék;
- (d) útmutatás az érdekelt feleknek arról, hogyan kapcsolódnak a nemzeti képzések a nemzeti képzési rendszeren keresztül az Európai Képzési Keretrendszerhez;
- (e) valamennyi lényeges nemzeti érdekelt fél – a nemzeti joggal és gyakorlattal összhangban többek között felsőoktatási és szakképzési intézmények, szociális partnerek, ágazatok és szakértők – részvételének biztosítása a képzések európai szintű összehasonlításában és használatában;

6. Az ajánlás alkalmazásában a következő meghatározásokat kell használni:
- (a) képesítés: egy értékelési és hitelesítési folyamat formális eredménye. Akkor adják ki, amikor az illetékes testület megállapítja, hogy az egyén adott szztenderdeknek megfelelő tanulási eredményt ért el;
  - (b) nemzeti képesítési rendszer: a tagállam a tanulás és más – az oktatást és képzést a munkaerőpiachoz és a civil társadalomhoz kapcsoló – mechanizmusok elismerésével kapcsolatos tevékenységének valamennyi aspektusa. Magában foglalja a minőségbiztosításhoz, az értékeléshez és a képesítések kiadásához kötődő intézményi szabályozások és folyamatok kifejlesztését és végrehajtását. A nemzeti képesítési rendszer számos alrendszerből állhat, és magában foglalhat egy nemzeti képesítési keretrendszert is;
  - (c) nemzeti képesítési keretrendszer: a képesítések osztályozásának eszköze az elért tanulási szint meghatározására szolgáló kritériumok szerint. Célja, hogy integrálja és összehangolja a nemzeti képesítési alrendszereket, továbbá a munkaerőpiac és a civil társadalom felé növelje a képesítések átláthatóságát, hozzáférhetőségét, egymásraépülését és minőségét;
  - (d) ágazat: szakmai tevékenységek csoportosulása fő gazdasági funkciójuk, termékük, szolgáltatásuk vagy technológiájuk alapján;
  - (e) nemzetközi ágazati szervezet: nemzeti szervezetek szövetsége, ideértve például a munkaadói és szakmai testületeket, amelyek a nemzeti ágazatok érdekeit képviselik;
  - (f) tanulási eredmény: tudás, készségek és kompetencia szempontjából meghatározott megállapítások arra vonatkozóan, hogy a tanuló egy tanulási folyamat befejezésekor mit tud, ért és képes elvégezni;
  - (g) tudás: az információk tanulással történő asszimilálásának eredménye. A tudás egy tanulmányi vagy munkaterülethez kapcsolódó tények, elvek, elméletek és gyakorlatok összessége. Az Európai Képesítési Keretrendszer a tudást elméleti és/vagy tárgyi (faktuális) szempontból írja le;
  - (h) készségek: a tudás alkalmazásának és a know-how használatának a képessége feladatok elvégzése és problémamegoldás céljából. Az Európai Képesítési Keretrendszer a készségeket kognitív (logikai, intuitív és kreatív gondolkodás használata) és gyakorlati (kézügyesség és módszerek, anyagok, eszközök és műszerek használata) szempontból írja le;
  - (i) kompetencia: a tudás, készségek és személyes, szociális és/vagy módszertani képességek használatának bizonyított képessége munkahelyi vagy tanulási helyzetekben a szakmai és/vagy személyes fejlődés érdekében. Az Európai Képesítési Keretrendszer a kompetenciát a felelősség és az autonómia szempontjából írja le;

TÁMOGATJA A BIZOTTSÁG AZON SZÁNDÉKÁT, HOGY

1. támogassa a tagállamokat a fenti feladatok teljesítésében és a nemzetközi ágazati szervezeteket az Európai Képesítési Keretrendszer referenciaszintjeinek és elveinek használatában az ebben az ajánlásban meghatározottak szerint, különösen az együttműködés és a kipróbálás megkönnyítése, illetve támogató és útmutató anyagok kifejlesztése révén;
2. létrehozza az Európai Képesítési Keretrendszer tanácsadó csoportját (amely a nemzeti központok, az európai szociális partnerek és más érdekelt felek képviselőit foglalja magában) a képesítési rendszerek Európai Képesítési Keretrendszerhez viszonyítása folyamatának monitorozása, összehangolása valamint minőségének és általános koherenciájának biztosítása érdekében;
3. figyelemmel kísérfje az erre az ajánlásra válaszként adott lépéseket, és az elfogadást követően öt évvel jelentést készítssen az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a tapasztalatokról és a jövőre vonatkozó következtetésekről, ideértve szükség esetén ennek az ajánlásnak a felülvizsgálatát is.

Kelt Brüsszelben, [...] -án/-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök
[...]

a Tanács részéről
az elnök
[...]

I. MELLÉKLET

Az Európai Képesítési Keretrendszer szintjeit meghatározó jellemzők

Mind a 8 szintet egy-egy jellemzőcsoport határoz meg, amely az adott szintű képesítésekre vonatkozó tanulási eredményeket jelzi valamennyi képesítési rendszerben.			
	Tudás	Készségek	Kompetencia
	<i>Az EKKR-ben a tudást elméleti és/vagy tárgyi (faktuális) szempontból írja le.</i>	<i>Az EKKR-ben a készségeket kognitív (logikai, intuitív és kreatív gondolkodás használata) és gyakorlati (kézügyesség valamint módszerek, anyagok, eszközök és műszerek használata) szempontból írja le.</i>	<i>Az EKKR a kompetenciát a felelősség és az autonómia szempontjából írja le.</i>
1. szint Az 1. szintre vonatkozó tanulási eredmények:	alapvető általános tudás	egyszerű feladatok elvégzéséhez szükséges alapvető készségek	közvetlen felügyelet mellett, strukturált kontextusban végzett tanulás vagy munka
2. szint A 2. szintre vonatkozó tanulási eredmények:	alapvető tárgyi tudás a munka- vagy tanulmányi területen	egyszerű szabályok és eszközök használatával történő feladatvégzéshez és rutin probléma megoldáshoz, releváns információk alkalmazását igénylő alapvető kognitív és gyakorlati készségek	felügyelet mellett korlátozott mértékű autonómiával végzett tanulás vagy munka

<p>3. szint</p> <p>A 3. szintre vonatkozó tanulási eredmények:</p>	<p>tények, elvek, folyamatok és általános fogalmak ismerete a munka- vagy tanulmányi területen</p>	<p>egy sor kognitív és gyakorlati készség alapvető módszerek, eszközök, anyagok és információk kiválasztásával és alkalmazásával járó feladatok elvégzéséhez és problémák megoldásához</p>	<p>felelősség vállalása feladatok elvégzéséért a munka vagy tanulás során</p> <p>a saját viselkedés körülményekhez való igazítása problémamegoldáskor</p>
<p>4. szint</p> <p>A 4. szintre vonatkozó tanulási eredmények:</p>	<p>tárgyi és elméleti tudás széles összefüggésekben, a munka- vagy tanulmányi területen belül</p>	<p>egy sor kognitív és gyakorlati készség a munka- vagy tanulmányi terület specifikus problémáinak megoldásához</p>	<p>önálló tevékenységszervezés az általában előre látható, ám adott esetben változó munka- vagy tanulmányi kontextus iránymutatása szerint</p> <p>mások rutinmunkájának felügyelete korlátozott felelősségvállalással a munka- vagy tanulmányi tevékenységek értékeléséért és javításáért</p>
<p>5. szint*</p> <p>A 5. szintre vonatkozó tanulási eredmények:</p>	<p>átfogó, specializált tárgyi és elméleti tudás a munka- vagy tanulmányi területen, illetve e tudás határainak ismerete</p>	<p>egy sor olyan átfogó kognitív és gyakorlati készség, amely elvont problémák kreatív megoldásainak kidolgozásához szükséges</p>	<p>vezetés és felügyelet gyakorlása olyan munka- vagy tanulmányi tevékenységek kontextusában, ahol előre nem látható változások lépnek fel</p> <p>önmaga és mások teljesítményének felülvizsgálata és fejlesztése</p>

<p>6. szint**</p> <p>A 6. szintre vonatkozó tanulási eredmények:</p>	<p>a munka- vagy tanulmányi terület magasszintű ismerete, elméletek és elvek kritikai megértésével</p>	<p>szakmai magabiztosságot és az innovációt bizonyító fejlett készségek, amelyek a specializálódott munka- vagy tanulmányi területen összetett és előre nem látható problémák megoldásához szükségesek</p>	<p>összetett technikai vagy szakmai tevékenységek vagy projektek vezetése, felelősség vállalása a döntéshozatalért előre nem látható munka- vagy tanulmányi helyzetekben</p> <p>felelősség vállalása egyének vagy csoportok szakmai fejlődésének irányításáért</p>
<p>7. szint***</p> <p>A 7. szintre vonatkozó tanulási eredmények:</p>	<p>magasan specializált tudás, részben a munka- vagy tanulmányi terület legfrissebb fejleményeinek ismeretével, amely eredeti megközelítések alapját képezi</p> <p>kritikus tudatosság a tudáshoz kapcsolódó kérdésekben a munka- vagy tanulmányi területen, valamint különböző területek metszéspontjainál</p>	<p>a kutatásban és/vagy az innovációban új tudás és eljárások kifejlesztéséhez valamint különböző területek tudásának integrálásához szükséges, specializált probléma-megoldási készségek</p>	<p>összetett, előre nem látható és új stratégiai megközelítéseket igénylő munka- vagy tanulási kontextus vezetése és átalakítása</p> <p>felelősség vállalása a csoport szakmai tudásához vagy gyakorlatához való hozzájárulásért és/vagy stratégiai teljesítményének felülvizsgálatáért</p>

<p>8. szint****</p> <p>A 8. szintre vonatkozó tanulási eredmények:</p>	<p>a tudás jelenlegi határait feszegető ismeretek a munka- vagy tanulmányi területen és a területek metszéspontjainál</p>	<p>a kutatás és/vagy az innováció kritikus problémáinak megoldásához valamint a létező tudás vagy szakmai gyakorlat kiterjesztéséhez és újradefiniálásához szükséges legfejlettebb és legspecializáltabb készségek és technikák, többek között a szintetizálás és az értékelés képessége</p>	<p>a munka- vagy tanulmányi kontextus – beleértve a kutatást – élvonalában új elképzelések vagy folyamatok kifejlesztésénél mutatott kiemelkedő tekintély, innovációs képesség, autonómia, tudományos és szakmai feddhetetlenség és folyamatos elkötelezettség</p>
--	---	--	--

Az Európai Felsőoktatási Térség képesítési keretrendszerének való megfelelés

Az Európai Felsőoktatási Térség képesítési keretrendszere a ciklusokra szolgál jellemzőkkel. Valamennyi ciklus jellemzője egy általános állítást tesz az adott ciklus végét jelentő képesítéshez kötődő eredmények és képességek tipikus elvárásairól

* A rövid (az első ciklus részét képező vagy ahhoz kötődő) felsőoktatási ciklus leírása – amelyet a Bolognai Folyamat részeként a Közös Minőségi Kezdeményezés (Joint Quality Initiative) alakított ki – az EKKR 5. szintű tanulási eredményeinek felel meg.

** Az Európai Felsőoktatási Térség képesítési keretrendszerében az első ciklus leírása az EKKR 6. szintű tanulási eredményeinek felel meg.

*** Az Európai Felsőoktatási Térség képesítési keretrendszerében a második ciklus leírása az EKKR 7. szintű tanulási eredményeinek felel meg.

**** Az Európai Felsőoktatási Térség képesítési keretrendszerében a harmadik ciklus leírása az EKKR 8. szintű tanulási eredményeinek felel meg.

II. MELLÉKLET

A minőségbiztosítás elvei az oktatásban és a képzésben

A minőségbiztosítást, amely az oktatás és a képzés elszámoltathatóságának és javításának biztosítása érdekében szükséges, a következő elvekkel összhangban kell végezni:

- A minőségbiztosítási irányvonalak és eljárások az oktatási és képzési rendszer valamennyi szintjére kiterjednek.
- A minőségbiztosítás az oktatási és képzési intézmények belső irányításának szerves részét képezi.
- A minőségbiztosítás magában foglalja az intézmények vagy programok rendszeres, külső értékelő testületek vagy ügynökségek által végzett értékelését.
- A minőségbiztosítást végző külső értékelő testületeket vagy ügynökségeket rendszeresen értékelik.
- A minőségbiztosítás kontextus-, bemeneti, folyamati és kimeneti dimenziókat foglal magában, ugyanakkor a kimenetre és a tanulási eredményekre helyezi a hangsúlyt.
- A minőségbiztosítási rendszerek a következő elemeket foglalják magukban:
  - pontos és mérhető célkitűzések és sztenderdek;
  - iránymutatások a végrehajtáshoz, ideértve az érdekelt felek bevonását is;
  - megfelelő erőforrások;
  - következetes, önértékelést és külső értékelést is tartalmazó értékelési módszerek;
  - visszacsatolási mechanizmusok és eljárások a minőség javítása érdekében;
  - széles körben hozzáférhető értékelési eredmények.
- A nemzetközi, nemzeti és regionális szintű minőségbiztosítási kezdeményezéseket összehangolják az áttekinthetőség, a koherencia, a szinergikus hatások és az egész rendszerre kiterjedő elemzés érdekében.
- A minőségbiztosítás együttműködési folyamat az oktatási és képzési szintek és rendszerek között, amely minden fontos érdekelt felet bevon a tagállamokon belül és közösségszerte.
- A közösségi szintű minőségbiztosítási iránymutatások viszonyítási pontként szolgálhatnak az értékelésekhez és az egymástól való tanuláshoz.